

PURMERENDS MUSEUM

Serie Kunstlezingen door Martijn Pieters in het Purmerends Museum

Dinsdag 12 oktober: Artemisia Gentileschi! Powervrouw uit de 17de eeuw

Voor het eerst zal er in een Nederlands museum een veelvoud aan schilderijen van Artemisia Gentileschi (1593-1654) te zien zijn. Als dochter van de schilder Orazio Gentileschi (1563-1639) werd zij samen met haar broers in Rome in de schilderkunst onderwezen. Zij bleef veruit het meest talent te hebben, waardoor zij verder kunstonderwijs kreeg. Agnolo Tassi leerde haar de leer van het perspectief maar verleidde en verkrachtte haar ook, wat Artemisia en haar vader uiteindelijk deed besluiten hem voor het gerecht te dagen. Tassi werd na veel verhoren schuldig bevonden en tot verbanning uit Rome veroordeeld. Uitgevoerd werd het vonnis echter niet. Ze zou daarop met de schilder Pierantonio Stiattesi uit Florence trouwen en zich in Florence vestigen. Daar werd zij zelfs tot het Sint Lucasgilde toegelaten, wat uitzonderlijk was voor een vrouw! Haar verdere leven bracht haar naar Rome, Venetië, Genua, Napels en Engeland, waar zij vele opdrachten uitvoerde voor adel en burgerij. Haar vader was een goede vriend van de beruchte Caravaggio, waardoor ook Artemisia in diens stijl met veel licht en donker en drama werd onderwezen. Een eerste kennismaking met een bijzondere vrouw en kunstenaar uit de 17de eeuw.

Artemisia. Vrouw en macht. 26 september 2021 tot en met 23 januari 2022, Enschede, Rijksmuseum

Dinsdag 16 november: Viva la Frida! - Leven en werk van Frida Kahlo

Frida Kahlo (1907-1954) is een van de meest beroemde en in ieder geval meest originele kunstenaresses uit Mexico. Haar werk is gebaseerd op de ervaringen uit haar eigen turbulente leven. Ze heeft in haar jeugd een ernstig busongeluk, waardoor ze veel pijn blijft lijden en veel operaties moet ondergaan, wat verwerkt wordt in schilderijen als 'Henry Ford Hospital' (1932), 'The Broken Column' (1944) en 'Self-Portrait with Small Monkey' (1945). Ze trouwde met de 21 jaar oude Mexicaanse kunstenaar Diego Rivera, wat een turbulent huwelijk zou blijken te zijn, met vele affaires van beide partners. Beiden waren actief lid van de Mexicaanse Communistische Partij, waarvan zij het gedachtegoed tot aan haar mogelijk zelf verkozen dood in 1954 zou blijven steunen. Haar zeer persoonlijke en kleurrijke werk is beroemd over de hele wereld. Veel van haar werk bevindt zich in het Museo Dolores. De collectie is aangelegd door de Mexicaanse Dolores Olmedo (1908-2002) die vanaf 1955 op aanraden van haar vriend Rivera werk van Kahlo en hemzelf ging verzamelen. Voor het eerst wordt veel van dit bijzondere werk aan een Nederlands museum uitgeleend, want in het najaar van 2021 en voorjaar van 2022 staat het Drents Museum in het teken van Frida Kahlo tijdens de tentoonstelling 'Viva la Frida!' De lezing gaat in op haar leven en werk, onlosmakelijk met elkaar verbonden.

'Viva la Frida', najaar 2021 en voorjaar 2022, Assen, Drents Museum

Dinsdag 14 december: Allart van Everdingen, meester van het ruige landschap.

In het najaar brengt het Stedelijk Museum in Alkmaar de eerste monografische tentoonstelling over de Alkmaarse schilder Allart van Everdingen. Van Everdingen (1621-1675), een jongere broer van Caesar van Everdingen, zou zijn werkende leven vooral in de steden Haarlem en Amsterdam doorbrengen, waar hij vooral naam zou maken als een landschapschilder, één van de meest populaire thema's in de Nederlandse schilderkunst van dat moment. Belangrijk voor de ontwikkeling van zijn kunst was een reis naar Zweden en Noorwegen, die hij in 1643-1644 ondernam. Het ruige, rotsachtige landschap dat hij daar leerde kennen zou voortaan één van de belangrijkste inspiratiebronnen worden, waarmee hij een nieuw thema in de Nederlandse landschapschilderkunst introduceerde. Navolging van zijn ruige landschappen, gebaseerd op de vele schetsen, die hij ter plekke gemaakt heeft, is onder andere te vinden in het werk van de meer bekende Jacob van Ruisdael. Van Everdingen nam echter ook andere thema's ter hand, hij schilderde zeegezichten met boten in woeste stormen, maar ook Hollandse en Vlaamse landschappen met soms herkenbare steden of gebouwen. Bovendien was hij ook een graficus en maakte hij een unieke serie van 57 etsen van 'Reinaert de Vos', die als illustratie bij een publicatie van deze fabel bedoeld waren. In de lezing wordt ingegaan op deze serie, de landschappen, maar ook de plek van Allart van Everdingen binnen de 17de-eeuwse landschap-schilderkunst in de Nederlanden.

Allart van Everdingen (1621-1675). Meester van het ruige landschap. Alkmaar, Stedelijk Museum 18 september 2021 t/m 16 januari 2022